

GONARTROZ (DİZDE KİREÇLENME) VE UNİKONDİLER DİZ PROTEZİ İLE TEDAVİSİ

Poliklinikte hastalarımın en sık sorduğu sorulara yanıtlar

SORU-1

Dizde kireçlenme nedir?

CEVAP:Kireçlenme hastalığı yaşamın doğal seyrinde gelişen ama ciddi bir rahatsızlıktır.Aslında eklemde tabiki kireçlenme olmaz,eklemde yıpranmaya bağlı gelişen bir sürecin sonucudur.Eklem sıvısı azalır,kıkırdak yapıları bozulur(hatta bazen tamamen kaybolur),kemik yapı ortaya çıkar,eklem daralır ve eklemi oluşturan kemik yapılar temas etmeye başlar,dizden hareketle ses gelmeye başlar(hastalar bunu dizlerim kütürdüyor diye ifade eder).

Bu olaylar dizde oluşurken her aşamada agrı başta olmak üzere hareket kısıtlılığı ve dizlerde içe doğru dönme ile şekil bozukluğu gelişir.

SORU-2

Dizde kireçlenme neden olur? Kimlerde sık görülür?

CEVAP:Başlıca sebepler:Cinsiyet(Kadınlarda erkeklere göre daha sık görülür),Yaş(Elli yaş üstü),Kilo(Obez hastalar),uzun süre ayakta kalma, diz üzerinde uzun süreli çökerek oturma,dize fazla yük binmesine sebep olacak işlerde çalışmak(maden işçiliği veya evlere temizliğe gitme),geçirilmiş travmalar(kaza ve yaralanmalar,kırıklar),sistemik hastalıklar(diabet,romatoid artrit vs),genetik geçiş(ailesel geçiş),steroid veya eklem kıkırdağına zarar verecek bazı ilaçların uzun süre kullanımı.

SORU-3

Gonartroz yani dizdeki kireçlenmenin tedavisi nedir?

CEVAP:Tedaviye karar verirken bir çok faktör düşünülerek karar verilir.Bu nedenle tek tedavi şekli yoktur.Ama sınıflamaya çalışırsak

Erken dönem kireçlenmesi olan orta yaş hasta(45-55 yaş):

Bu hastaların tedavisinde ilaç tedavisi,fizik tedavi ve artroskopik debridman tedavisi hastaya bağlı faktörler(yaş kilo vs) ve hastalığın seviyesi düşünülerek uygulanabilir.Bu tedavilerde amaç hastalığın ilerlemesini durdurmak ,mümkünse birkaç yıl geri çevirebilmek,hastanın ağrısını azaltarak hareketini ve yaşam kalitesini artırmaktır.

Geç dönem kireçlenmesi olan ileri yaş hasta(60 yaş üstü):

Bu hastaların tedavisinde cerrahi tedaviler daha ön plandadır:Artroskopik(kapalı ameliyatlar) debridman,UNIKONDİLER DİZ PROTEZİ,Total diz protezi.

SORU-4

Protez ameliyatlarında olumlu veya olumsuz sonuç alınmasında hangi faktörler etkilidir.

CEVAP:Hastalarımızın en çok merak ettiği ve defalarca sorduğu bir sorudur.Aslında en önemli sorudur.Çünkü ameliyat aşamasına gelmiş ve artık ameliyat olması gereken hastalar bunu sorar.Şunu söylemek lazımki diz protezi tüm dünyada ve ülkemizde ensık yapılan ve başarı şansı en yüksek protez çeşitidir.

Protez ameliyatı olma seviyesine gelen bu hastalarımızda : hastalarımız artık ağrıyı şiddetli hisseder(Ağrı kesiciler eskiden ağrısını azaltmasına rağmen artık çok az fayda vermeye başlamıştır),dizde içe doğru dönme vardır,istirahatte ve hatta gece uyandıran ağrılar vardır,baston vb destekle yürüyebiliyordur.

Başarılı bir protez uygulaması için 4 altın kural vardır.

1-Protezi uygulayacak ortopedi uzmanı tecrübeli olmalı(aylık 10 ve üstü sayıda bu ameliyatı yapıyor olmalı)

2-Protez ameliyatı yapılacak hastanenin sterilizasyon ve yardımcı sağlık personelinin yeterli olması gerekir.

3-Hastanın uyumlu olması ve hekiminin söylediklerine harfiyen uyması gerekir.

4-Uygulanacak protezin yeni jenerasyon ve hastanın diz yapısına uygun seçilmesi gerekir.

Bu 4 madde sağlanmışsa rahatlıkla hastalarımız diz protezi ameliyatını olabilirler.

SORU-5

Diz protezi çeşitleri varmıdır?

CEVAP:İki ana başlık altında toplanabilecek diz protezi türü vardır

1-Total diz protezi:Diz eklemi yüzeyinin 3 kompartmanında değiştiği tam diz protezidir.Ülkemizde ve dünyada ensık uygulanan diz protezi şeklidir.Krom ,kobalt ,titanyum karışımlarından yapılır.

2-Unikondiler diz protezi:Dizde bozuk olan kompartmanı yalnız değiştiren protez şeklidir.Uygulaması zor olduğundan daha az uygulanan protez şeklidir.Ama sadece bozuk eklem kısmını değiştirme imanı verdiği için çok değerlidir.

Bu protezin diğer total protezlere göre önemli bir çok avantajı vardır:Bu protez ameliyatı,Küçük bir kesiden yapılabilirdiği için yara çabuk iyileşir,Daha minimal bir cerrahi girişim olduğu için ameliyat sonrası hastalar çok daha az ağrı duyar,Kan takmaya gerek kalmaz, Outpatient uygulama(günübirlik tabucu imkanı) sağlar,Diz hareketi daha fazla olur ve doğal bir diz(hasta dizinden ameliyat olmamış gibi hisseder) hissi olur.

Unikondiler diz protezi :Hekimin bu protezi öğrenme süresi uzun ve uygulaması zor olduğundan ne yazıkki bir çok yerde uygulanmamaktadır.Uygun hastada ilk tercih bu protez olması gerekir.

SORU-6

Protezin ömrü ne kadardır?

CEVAP:Usülüne uygun konmuş yeni jenerasyon protezlerde, hastaya bağlı bazı faktörlerde buna etki etsede(kilo, travma, enfeksiyon, uygunsuz diz kullanımı) ortalama 15-20 yıl protezin sağkalım süresi vardır.Sedatif hastalarda bu süre yaşam boyudur.

Diz protezi konusunda tecrübeli Ortopedi uzmanı+Uygun hastane ve ameliyathane şartları+Uyumlu hasta+Uygun protez:BAŞARILI PROTEZ AMELİYATI demektir...